

Ez a Máté féle evangélium „gyöngyszeme” Mt 11,28-30

Jézus megszólít két évezred távolából ma minket:

Jöjjetek énhozzám! Vegyétek fel igám! Tanuljatok tőlem!

Kontextus

Jézus Máté szerint körültekint, és megfáradt, megterhelt, meggyötört embereket lát, akik súlyos terhet cipelnek és megpihenni szeretnének.

A 11. fejezetben Keresztelő János az első ilyen ember, aki a börtönből üzen Jézusnak, kételkedik benne, a messiási voltában. Szomorú! A messiás útkészítője bizonytalanná vált.

Aztán olvasunk a hitetlen Kapernaumról és Betsaidáról, meg a többi galileai városról, akik látták Jézus csodáit, isteni hatalmát, mégsem tértek meg bűneikből, nem ismerték fel benne Isten küldöttét. Majd rátekint Jézus az egyszerű emberekre, (Károli szerint a kisdedekre, német unwittingen: tudatlanok, a görög a népiosz kifejezést hozza, ami gyermekek, angol: infant, csecsemő) akiknek, ellentétben a bölcsekkel, megadatott a felismerés, hogy Jézus a Krisztus, a várt messiás, akinek az Atyával páratlan kapcsolata van. Ezt egy hálaimában mondja el az Atyának. Ebben értesülünk mi is a Fiú isteni méltóságáról és közvetítő feladatáról.

Mindezek után következik Jézusnak a megfáradtakat magához hívó szeretetteljes szava, a nigériai asszonyok által választott ige.

Az első tehát, amit meg kell értenünk, hogy **ez a szeretet szava**. Az irgalom szava. Három felszólítás hangzik el, céljuk, hogy akik Jézust akarják követni, azok nyugalmat, békét találjanak nála.

Az első felszólítás: **Jöjjetek énhozzám mindnyájan!**

Jézus hívó beszédének kulcsfogalma az iga, a járom, amit most szeretnék megmagyarázni. Az iga a szolgaságot és a vállunkra rakott terheket jelképezi. Az igit nemcsak állatokra rakták. Embereknél az a nyakba akasztott eszköz, ami lehetővé tette, hogy viselője annak két végére edényeket akasszon és azokban terhet vigyen.

Már az Ószövetségben metaforikus jelentéssel bír. Az iga felvétele a győzelmi szertartás egyik eleme: felvétele azt jelzi, hogy **a legyőzött behódol, elismeri új urának hatalmát és felveszi annak vallását**. Ezt ókori babiloni reliefeken is

láthatjuk. Az 1Kir 12,4-ben Roboámnak, Salamon fiának mondja a nép: „Apád súlyos igát rakott ránk, te azért most könnyíts azon a súlyos szolgálaton és nehéz igán, amelyet apád rakott ránk, akkor szolgálunk neked.” A Jer 2,20-ban az Isten elleni lázadás képe a levetett iga: „összetörted igádat és szétépted köteleidet és ezt mondtad nem akarok szolgálni!” (Istennek). A Zsoltárok 2,3-ban pedig ezt olvassuk: dobjuk le magunkról bilincseiket/az igát, tépjük le köteleiket. mondják a lázadó népek.

Az iga hordása az uralkodónak való alárendeltséget, az általa kihirdetett törvény, értékrend felvállalását jelenti.

Jézus korában a zsidók Isten törvényét tekintették igának. Jézus a törvénynek és az atyák hagyományainak sokszor képmutató megélését ítéli meg kora farizeusai és írástudói életében, amikor ugyancsak Máténál a 23. fejezetben ezt mondja: „az írástudók és a farizeusok súlyos és elhordozhatatlan terheket kötöznek egybe, és az emberek vállára rakják, de maguk egy újjal sem akarják azokat megmozdítani.” Az élet törvényét a hivatalos tanítók gyötrelmes kízóeszközzé változtatták, a lelkek ahelyett, hogy Istenhez emelkedtek volna általa, a különféle rabbinista iskolák értelmezési hálójába bonyolódtak. Jézus, ahogyan Mt 5-ben a törvénynek új értelmezést ad, „megmondatott a régieknek, én pedig azt mondom...” a törvény igájának is új értelmet ad: *Az én igám... mondja, isteni hatalommal, új Mózesként, egészen más, mint az az iga, amit most cipeltek.*

Éppen ezért gondoljunk most saját terheinkre. Nézzünk magunkba! Miféle igát viselünk önként?

Ezért fontos feltenni magunknak a kérdést:

Kinek az igáját cipelem vállamon? Ki irányítja gondolkodásom? Kire tekintek, mint uramra, parancsolómra, meghatározó személyre életem dolgaiban? A rossz iga lehet bálvány, ami elvon Istentől, idegen uralom alá hajtja nyakam, helytelen pályára állítja életem. Megfáradás és terhek alatti nyögés az árulkodó jel, hogy valami nem stimmel. Húzzuk az igát, amíg össze nem roppanunk, amíg jön a kiégés, a válás, a csőd. Ez nem Jézus akarata. Ez nem az ő igája, rendje. Ez az iga nem ad szabadságot, felüdülést, új erőforrást, hanem eltávolít Istentől. Lassan más normákat, más irányt ad életünknek, a pusztulás felé visz, nem az élet felé, mint az ő igéje.

Ezért hangzik Jézus hívása: jöjjetek énhozzám, mindnyájan, akik belefáradtatok már abba, hogy a világhoz igazodjatok. Nálam vár a nyugalom, a békesség, a felüdülés.

Erre van szükségünk. A megnyugvás: (anapauszis): a Zsidókhöz írt levélben is előkerül, mint az üdvösség helye, az a pihenés, ami Isten népére vár. Erre

vágyódott a pusztában vándorlónép is, mégsem mehetek be a nyugalomba engedetlenségük miatt. (Zsid 4.) Jézus tehát az üdvösséget, a vele és az Atyával való közösséget, az örök életet ígéri a hozzá érkezőknek. Ezt senki más nem tudja megadni kívüle. Átvállalja bűneink terhét, mindazt, ami nyomaszt, ami tőle elválaszt és nekünk adja békességét.

2. De itt nem áll meg Jézus. Folytatja: **Vegyétek fel az én igám.**

Megint ígáról és teherről van szó. Jézus ezt az igát könnyen hordozhatónak, jónak és a terhet könnyűnek nevezi. Tehát csöbörből vödörbe kerültünk? Alighogy lekerült a vállunkról az Istentől minket eltávolító életmód, gondolkodás szolgásga, most egy másik igát, törvényt vegyünk magunkra? Megint terhet cipeljünk, azaz mégsem válunk szabaddá? Mi az igazi szabadság?

Ha a szabadság alatt öntörvényűséget értünk, azaz senki ne mondja meg, hogyan éljek, mit mondjak, ne szóljon bele senki döntéseimbe – akkor el kell gondolkodni azon, hogy Jézus valóban nem ezt kínálja nekünk. Ő jobban tudja, hogy ez a gondolkodás, amely csak a saját érdekeit nézi, káoszhoz, katasztrófához vezet. Jézus a kozmoszt, melynek első jelentése: szép, rend akarja helyreállítani bennünk, azt a rendet, amit Teremtőnk megálmodott az ember számára, amely megvédi őt önmagától és a külső anarchiától. **Jézusnál lakni, vele együtt lenni azt jelenti, hogy felvesszük az ő igáját, az ő uralma alá hajtjuk vállunkat, ami a vele való szoros kapcsolatot jelenti.**

De hogy mit is jelent az az iga, az a rend, ami Jézusé, és nekünk is felkínál, azt bizony tanulnunk kell. Azt gyakorolnunk kell minden nap. Ezért mondja Jézus:

Tanuljátok meg tőlem... Azaz **legyetek tanítványaim**, akik követnek engem, a mestert.

Jézus két szóval jellemzi a tananyagot, amit a mester igáját felvevőknek gyakorolni, tanulgatni kell: szelídség és alázat. A szelídség a bölcsesség irodalom gyakran előforduló kifejezése. A szelíd nem agresszív, nem követeli a magáét, hanem Istenre hagyja az ítélkezést, a büntetést.

A szelíd királyként Jeruzsálembe bevonuló Messiás Jézus a béke és az erőszakmentesség követe. Ez kapcsolódik az ellenség szeretete gondolathoz is, Hegyi beszéd ismét, hiszen nem erőszakkal válaszol az erőszakra, gyűlöletre, hanem szeretettel. Ezt valóban Jézus élete példájából tanulhatjuk naponta átültetni a saját életünkbe. A nigériai asszonyok is erről a szelídségről tanúskodnak, amikor a békés egymás mellettélést vallják a különböző vallások esetén. Nekünk is tanulni kell a másik elfogadását, a barátságos, békés életet a tőlünk eltérő értékrendet vallókkal.

Jézus azt mondja a megnyugvás, felüdülés lelkünknek ott található, ahol szembesülünk Jézus alázatával és követjük azt. A Filippi levél Krisztus himnuszában ezt olvassuk: ő megalázta magát és engedelmes volt mindhalálig. Fil2, 8. A Krisztust követő tanítványt sem kerüli el a kísértés, a bűn csábítása, a próbatétel, betegség. Ezekben csak úgy tudunk megállni, ha engedelmesek vagyunk Krisztusnak, és rá nézünk szüntelen. Az alázat nem az, hogy kevesebbet gondolsz magadról, hanem hogy kevesebbet gondolsz magadra. Több Krisztus, több ima, több ige. Így kerülhetjük el Isten segítségével, hogy idegen hatalmak igájába hajtsuk ismét a fejünk. Az alázatos ember képes rábízni a jövőt Istenre, képes elfogadni kezéből önmagát és helyzetét. Az alázatos szív: az Isten jóságába és hatalmába vetett mély bizalomból fakadó lelkiállapot, amely megszabadít az önközpontúságtól.

Jöjjetek énhozzám, vegyétek fel igám, tanuljátok meg tőlem a Krisztus követés két alapszavát: szelídség, barátságosság és alázat. ezen az úton járva őriz meg minket Isten a kiégéstől, a megfáradástól, hitünk elvesztésétől. Ezen az úton járva ígéri nekünk a megnyugvást, a felüdülést, a békességet minden körülmény között.

Reményik Sándor: Békesség Istentől (részlet):

*Nincs nyugalom, nincs nyugalom – s ez a
Nyugtalanság, mint a járvány ragad.
Te sugarazd szét békességedet
És szóval, kézfogással másnak add.
Az Isten békessége is ragad.
Békesség Istentől.*

A bibliatanulmányt készítette: Gerőfiné dr. Brebovszky Éva